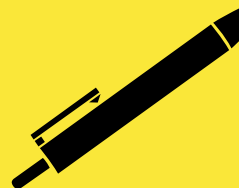

LUKU

Startti

lukemisen ja kirjoittamisen oppikirja
aikuisille maahanmuuttajille

Kaisa Häkkinen
Anna Nylund

SISÄLLYS

ESIPUHE.....	7
KAPPALE 1. KUKA SINÄ OLET?.....	8
• Äänne: A	
• Henkilökortti	
• Maailman kartta	
KAPPALE 2. SAISINKO PAPERIA?.....	20
• Äänne: I	
• Kellonajat: tasan ja puoli	
• Viikonpäivät	
KAPPALE 3. HUOMENNA ON KYLMÄ.....	30
• Äänne: U	
• Sääkartta	
• Säätilat	
KAPPALE 4. MIHIN SINÄ MENET?.....	38
• Äänne: S	
• Kyltit ja logot	
KAPPALE 5. MINÄ KÄYN KAUPASSA JA HÄN LAITTAU RUOKAA.....	48
• Äänneet: E ja N	
• Perheenjäsenet	
• Kotityöt	
KAPPALE 6. UUSI SOHVA OLOHUONEESEEN.....	62
• Äänne: O	
• Huonekalut	
KAPPALE 7. MITÄ SINÄ TEIT VUONLOPPUNA?.....	72
• Äänne: L	
• Vapaa-ajan tekeminen	
KAPPALE 8. ANTEEKSI, ETTÄ OLEN MYÖHÄSSÄ.....	82
• Äänne: M	
• Liikennevälineet	
• Metrokartta	
• Kellonajat: digitaalinen aika	

KAPPALE 9. KERROSATERIA, KIITOS!92

- Äänne: R
- Hinnasto
- Pikaruoka

KAPPALE 10. SÄÄSTÄTKÖ SINÄ RAHAA?102

- Äänne: Ä
- Lasku ja osoite
- Raha

KAPPALE 11. APUA, TÄÄLLÄ ON SATTUNUT ONNETTOMUUS!114

- Äänne: T
- Hätänumero
- Turvallisuus

KAPPALE 12. ANTEEKSI, MISSÄ ON KANANMUNAT?124

- Äänne: J
- Elintarvikkeet
- Kaupassa asiointi

KAPPALE 13. MITÄ LIIKUNTAA HARRASTAT?136

- Äänne: Y
- Liikunta
- Terveys

KAPPALE 14. MIHIN AIKAAN MUSEO AUKEAA?146

- Äänteet: K ja P
- Luonto
- Eläimet

KAPPALE 15. TURVALLISTA MATKAA!160

- Äänne: V
- Liikenne
- Liikennemerkit

KAPPALE 16. HYVÄ LÖYTÖ!174

- Äänne: H
- Kirpputorin mainos
- Hintalaput

KAPPALE 17. TYÖHARJOITTELUSSA.....186

- Äänne: Ö
- Työharjoittelu

KAPPALE 18. VAPAAEHTOISTYÖSSÄ.....194

- Äänne: D
- Vapaaehtoistyö

KAPPALE 19. ONKO SINULLA HUONO OLO?.....202

- Äänteet: B, C, F, G, Q, W, X, Z ja Å
- Terveys
- Lääkkeiden nimiä

AAKKOSET.....214

SUOMEN KARTTA.....215

MAAILMAN KARTTA.....216

NUMEROT.....217

JÄRJESTYSLUVUT.....218

AIKA.....219

VIIKONPÄIVÄT JA KUUKAUDET.....220

LYHENTEET.....221

KIELITIETO.....222

1. KUKA SINÄ OLET?

- Minä olen Maisa. Kuka sinä olet?
- Minä olen _____.
- Hauska tavata!
- Hauska tavata! Puhutko suomea?
- Joo, vähän.

1 Kopioi alla oleva teksti.

Kuka sinä olet?

Minä olen Maisa.

Hauska tavata!

2 Kuuntele keskustelut.

3 Kirjoita omat tiedot. Voit käyttää apuna esimerkiksi henkilökorttia!

Nimi:	Syntymäaika:
Kansallisuus:	Äidinkieli:
Osoite:	Puhelinnumero:
Allekirjoitus:	

4 Lue sanat. Ympyröi a.

aamu

avain

auto

kahvi

jalkapallo

suklaa

kahvi

auto

suklaa

jalkapallo

aamu

avain

KAHVIAAMUAUTOSUKLAAAVAINJALKAPALLO

5 Lue tavut.

a aa sa saa na naa
sa na la ma ka pa
saa naa laa maa kaa paa
as an al am
au ai

6 Ympyröi tehtävästä 5 tavut, jotka kuulet.

7 Kirjoita A ja a. Täytä rivi loppuun asti.

A

AA

a

aa

Aa

8 Kuuntele ja kirjoita a tai aa.

1. sukl_____ 2. aik_____ 3. _____mu

4. k_____hvi 5. Kuk_____? 6. Hauska t_____v_____t_____!

9 Kirjoita tavu tai sana, jonka kuulet.

KARTTA

Kartalla on koko maailma. Se on maailmankartta.

10 Katso karttaa. Missä sinun kotimaasi on? Missä asut nyt?

11 Lue ja kopioi maiden nimet.

Suomi

Ruotsi

Saksa

Ranska

Irak

Intia

Somalia

Etiopia

12 A. Kirjoita puuttuvat kirjaimet.

A ____ sia

Euroopp ____

Afr ____ kk ____

Amer ____ kk ____ Austral ____ ____

B. Kopio sanat vihkoon.

- 13** Lue nimet. Kirjoita sitten nimet taulukkoon.
Mitkä ovat naisten nimiä ja mitkä miesten nimiä?

Aava Anna Ari Aki Aku Aila

Aune Anni Asko Aleksi Aaron Anu

Naisen nimet	Miehen nimet

14 Kuuntele ja seuraa tekstiä sormella.

Minä olen Osama. Olen irakilainen.
Olen asunut Suomessa kaksi vuotta.
Minä puhun arabiaa ja vähän suomea.

Valitse ja tee 1–4 kotitehtävää.

KOTITEHTÄVÄT

- ☐ 1. Kuuntele kappale 1.
- ☐ 2. Lue tavut kolme kertaa (Tehtävä 5).
- ☐ 3. Kirjoita koko nimesi vihkoon neljä kertaa.
- ☐ 4. Kirjoita vihkoon 10 sanaa, jotka alkavat kirjaimella a. Esimerkiksi *ananas*, *alku* ja *asia*.

11. APUA,
TÄÄLLÄ ON
ONNETTOMUUS!

1 Lue paloturvallisuuteen liittyvät sanat. Kopioi sana viivalle.

palovaroitin

sammutuspeite

jauhesammutin

sähköjohto

tiskikone

pesukone

liesi

leivänpaahdin

kynttilä

tupakka

pyykit

ruokaöljy

- 2** Kuuntele, miten voit huolehtia paloturvallisuudesta kotona. Yhdistä ohjeet tehtävän 1 kuviin. Kirjoita kuvan viereen oikea numero.

Näin voit välttää tulipalon:

1. Asenna kotiin palovaroitin.
2. Osta kotiin sammutuspeite ja jauhesammutin.
3. Älä jätä kynttilää yksin.
4. Älä polta tupakkaa sisällä.
5. Älä kuivaa pyykkiä saunassa.
6. Älä jätä tiskikonetta tai pyykinpesukonetta päälle, kun lähdet ulos.
7. Älä säilytä liedon lähellä esimerkiksi lehtiä.
8. Ole varovainen kun kuumennat ruokaöljyä.
9. Puhdista leivänpaahdin.

3 Lue.

TA	TO	TE
AT	OT	ET
NET	DET	KIT
TI	TIS	TIN
TU	TUS	TUU
TY	TÖ	TYÖ

→ TI → TIS → TISKI

PE	PEI	PEITE
----	-----	-------

PO	POLT	POLTAA
----	------	--------

KY	KYNT	KYNTTILÄ
----	------	----------

KEI	KEIT	KEITTIÖ
-----	------	---------

4 Kuuntele ja kirjoita T tai TT.

1. KO _____ I
2. KEI _____ IÖ
3. KA _____ SOA
4. KA _____ ILA
5. KEI _____ ÄÄ
6. SOI _____ A
7. LOPE _____ A
8. KYN _____ ILÄ

Tavuta sanat! Merkitse tavuraja pystyviivalla.

HÄTÄNUMERO 112

Jos joudut hätätilanteeseen, soita 112.

Kerro missä olet.

Älä lopeta puhelua ennen kuin saat luvan.

Lataa 112 Suomi -sovellus puhelimeesi.

Jos joudut hätätilanteeseen, soita hätäpuhelu 112 Suomi -sovelluksen kautta. Sovellus kertoo Hätäkeskukselle automaattisesti, missä sinä olet. Saat apua nopeammin.

5 Kirjoita kuulemasi sanat.

6 Kirjoita yhdyssanoja.

tuli	numero	
tiski	varoitin	
hätä	palo	
leivän	peite	
sammutus	kone	
palo	sammutin	
jauhe	paahdin	

7 Kysy parilta.

Onko sinulla kotona

...palovaroitin?

...sammutuspeite?

...jauhesammutin?

...rikkinäinen sähköjohto?

...tiskikone?

...leivänpaahdin?

...kynttilä?

...sauna?

On. / Ei ole.

Valitse ja tee 1–3 kotitehtävää.

- ☐ 1. Kirjoita tehtävän 1 sanat vihkoon ja lue ne uudelleen.
- ☐ 2. Kirjoita lauseisiin puuttuvat sanat.

HÄTÄNUMERO 112

Jos joudut hätätilanteeseen, _____ 112.

Kerro _____ olet.

Älä _____ puhelua ennen

kuin saat _____ .

- ☐ 3. Lue tavut ja sanat. Äänitä lukemisesi puhelimella.

ta	tä	taa	tää
tasaa	tässä	taas	täällä
te	teh	tehtävä	
tu	tur	turvallinen	
po	polt	polttaa	
sa	sam	sammuttaa	